

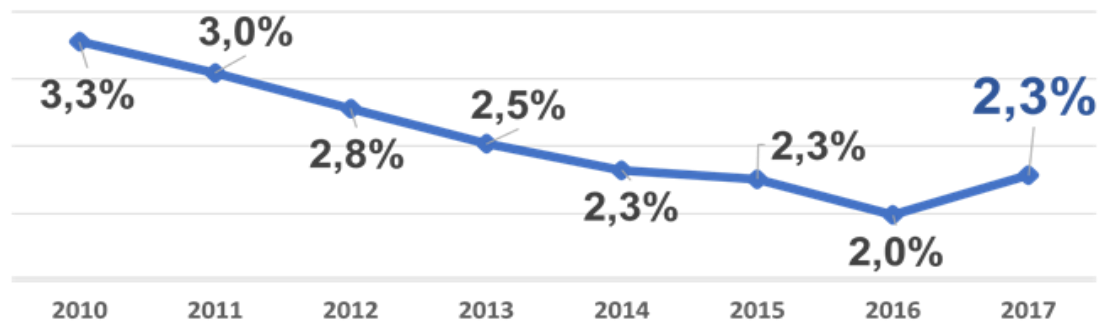
Витрати держбюджету: на державні чи іпотечні облігації?

Роман Іваненко, керуючий партнер інвестиційного фонду UDG

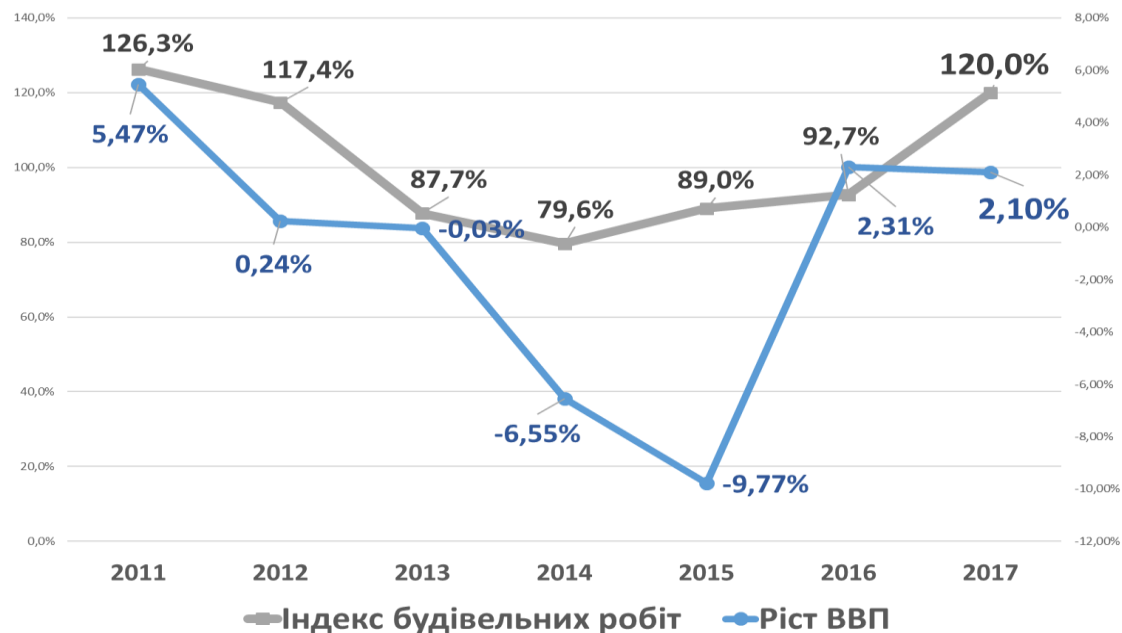
Міжнародний форум
«Трансформація ринків
нерухомості на іпотечного
кредитування»
Київ, 2018

Будівництво і ВВП, Україна/країни Європи

Частка БУДІВНИЦТВА у ВВП

Індекси: БУДІВНИЦТВО і ВВП

1990 рік

8%

частка будівництва у ВВП України

2017 рік

2,3%

частка будівництва у ВВП України

7,5%

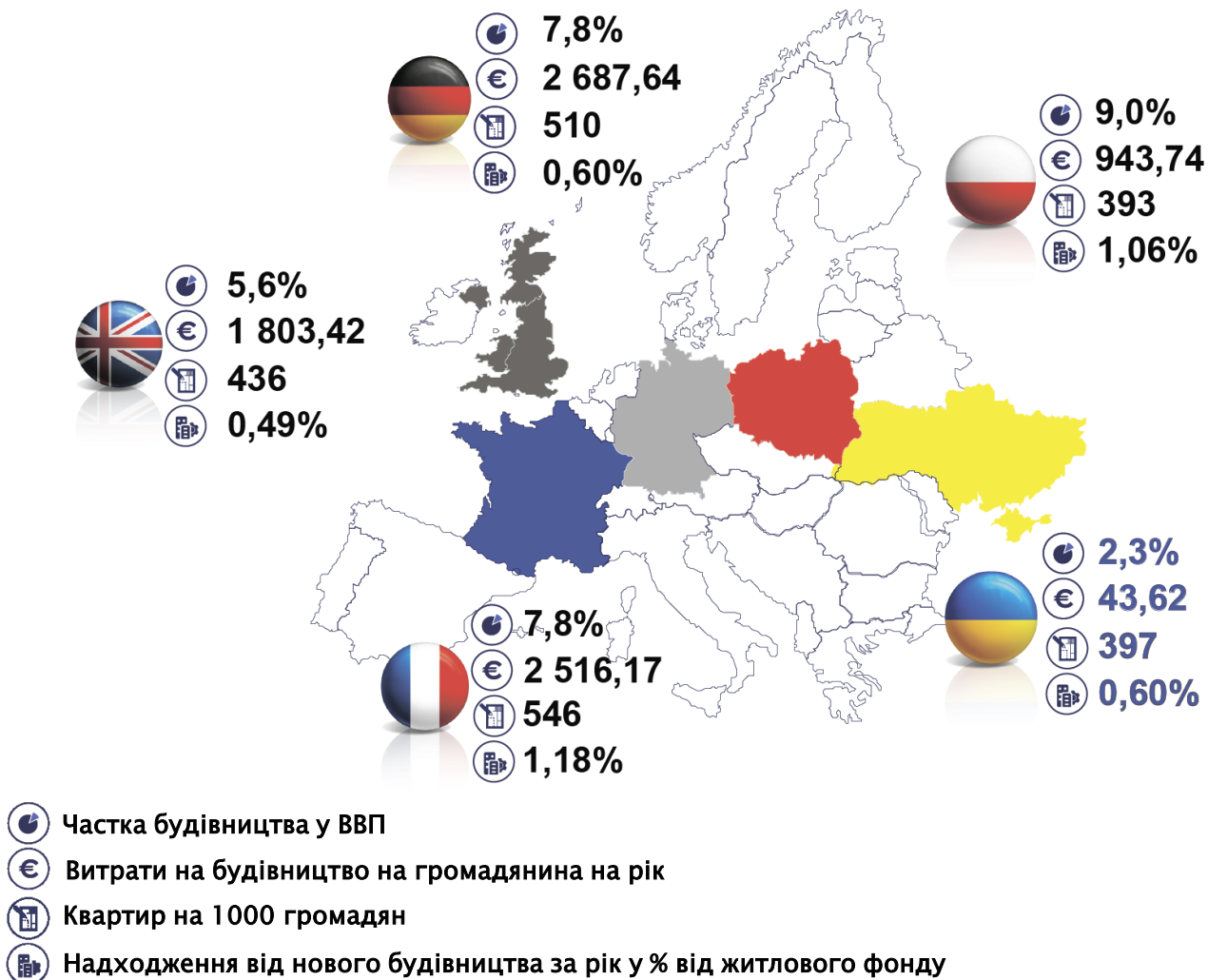
в середньому частка будівництва у ВВП країн Європи

Погляд з ЄС на наш ринок житлової нерухомості

2,77
%
рівень вакантності
житла
в Україні

9,1
%
в середньому
рівень вакантності
в країнах Європи

Макроекономічний допінг

Кожна
ГРИВНЯ,
вкладена в будівельні
роботи,
призводить до
зростання економіки
України
НА 6,76 ГРИВЕНЬ

* Експертна оцінка BRDO

Що думають дослідники?

США

1984-2005

>4 дослідження

*R. Green; E. Coulson and
M. Kim; M. Davis; H. Katsura
тощо*

**ВЕЛИКА
БРИТАНІЯ**

1994-2010

>5 досліджень

*A. Bowen; K. Barker; J. Campbell; S.
Monk, M. Munro and H. Pawson;
Regnery's Consulting and Oxford
Economics*

КИТАЙ

2002-2014

>3 дослідження

*J. Nie, G. Cao; L. Hongyu,
Y. Park and Z. Siqi; L.
Hong*

Інвестування в житлову нерухомість – одна з причин росту ВВП, приріст інвестицій в нежитлову – наслідок росту ВВП

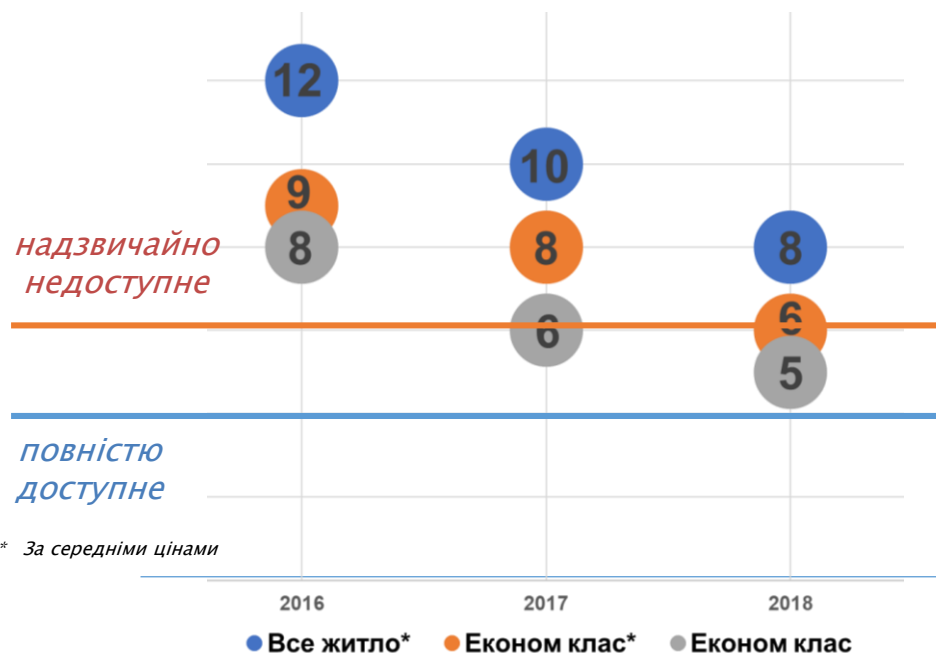
Інвестування в житловий сектор має більший вплив на макроекономічну ситуацію, як таке, що має високий коефіцієнт мультиплікації

Інвестування в житлову нерухомість є більшим двигуном розвитку національної економіки, ніж нежитлові інвестиції

Хто покупець?

Індекс доступності житла в новобудовах Києва

** Експертна оцінка BRDO

Необхідні нові фінансові інструменти стимулювання попиту, які дозволять розширити можливість купувати нерухомість і стимулюватимуть економічний розвиток

Резерви зростання економіки

- Bank loans to GDP ratio, UKRAINE : 32%

GDP UAH 2016 – 2.383 bln,

Bank loans (corp+individuals) 12.2016 – 766 bln UAH

- Bank loans to GDP ratio TURKEY 80%, POLAND 75%

- UKRAINE GDP GROWTH 2015-17: -9,8%, 2,3%, 2,0 %

- POLAND GDP GROWTH 2015-17: 3,9%, 2,6%, 3,8 %

- TURKEY GDP GROWTH 2015-17: 6,1%, 3,2%, 5,1 %

- Investments to GDP ratio 2015-17:

- UKRAINE 15,3% , 16,1% , 16,7%

- POLAND 20,4% , 20,6% , 20,8%

- TURKEY 20,0% , 19,1% , 19,2%

Ринок ОВДП

- Портфель ОВДП – 740 млрд грн.
- Власники – **банки 46%**, НБУ 47%.
- Гривнева ставка 16%, валютна ставка 5,1-5,4%
- **Доходи нерезидентів від операцій з ОВДП не оподатковуються з 7.09.2017**, портфель близько 15 млрд грн

- **Витрати держбюджету на виплату % по ОВДП у 2018 році – близько 125 млрд.грн., або 4,8 млрд.дол.США**
- 47%, або 2,26 млрд дол – дохід НБУ
- 46%, або 2,21 млрд дол – дохід банків, середня ставка по ресурсам для клієнтів – 11,5% (1,59 млрд – клієнтам, 0,62 млрд – доходи банків)

Real estate leasing, LEASEUROPE, 2016

Mio €	New Production							Outstanding		
	Mio €		% change		Number of Contracts			Mio €		
	2016	2015	not adj. ¹	adjusted ²	2016	2015	%	2016	2015	
AT	Verband Österreichischer Leasing-Gesellschaften - VÖL	345.36	728.59	-52.60%	-52.60%	116	119	-2.52%	8,933.10	9,742.56
BE	Association Belge des Entreprises de Leasing	893.30	615.50	45.13%	45.13%	220	235	-6.38%	4,713.50	4,326.90
BE	Fédération Belge des Loueurs de Véhicules - RENTA									
BG	Bulgarian Association for Leasing - BAL	19.79	18.28	8.25%	8.25%				175.17	214.33
CH	Schweizerischer Leasingverband - SLV									
CZ	Czech Leasing and Finance Association - CLFA	148.67	106.20	39.99%	38.73%	31	17	82.35%	513.13	568.02
DE	Bundesverband Deutscher Leasing-Unternehmen e.V. - BDL	1,485.40	883.00	68.22%	68.22%	116	114	1.75%	37,500.00	37,000.00
DK	Finans og Leasing	354.59	141.04	151.41%	150.95%				1,216.76	1,063.32
EE	Estonian Leasing Association								22.00	25.00
ES	Asociación Española de Leasing y Renting - AELR	1,239.97	1,000.98	23.88%	23.88%	1,231	1,108	11.10%	7,144.58	7,453.52
ES	Association Espanola de Renting de Vehiculos - AER									
FI	Federation of Finnish Financial Services - FKL	63.00	64.00	-1.56%	-1.56%	19	25	-24.00%	499.00	460.00
FR	Association française des Sociétés Financières - ASF	4,503.00	4,717.00	-4.54%	-4.54%	1,530	1,764	-13.27%	36,993.00	37,686.00
FR	Fédération Nationale des Loueurs de Véhicules - FNLV									
GR	Association of Greek Leasing Companies - AGLC	35.60	26.19	35.93%	35.93%	24	31	-22.58%	3,819.98	4,180.64
HU	Hungarian Leasing Association	2.51	4.78	-47.42%	-47.17%	54	48	12.50%	199.84	248.11
IT	Associazione Italiana Leasing - ASSILEA and ANIASA	3,921.00	4,060.00	-3.42%	-3.42%	4,366	4,109	6.25%	60,810.00	63,196.00
LI	Association of Lithuanian Banks - Leasing Committee	13.00	10.00	30.00%	30.00%	105	62	69.35%	307.00	186.00
LV	Latvian Lessors Association									
MA	Association Professionnelle des Sociétés de Financement - APSF	274.92	329.10	-16.46%	-16.37%	356	387	-8.01%	1,541.62	1,473.84
NL	Nederlandse Vereniging van Leasemaatschappijen - NVL									
NL	Vereniging van Nederlandse Autoleasemaatschappijen - VNA									
NO	Finansieringsselskapenes Forening	12.49	5.48	128.05%	136.74%				152.95	159.34
PL	Polish Leasing Association	164.79	341.27	-51.71%	-49.65%	134	165	-18.79%	1,673.82	1,814.15
PT	Associação Portuguesa de Leasing, Factoring e Renting - ALF	742.00	673.00	10.25%	10.25%					
RS	Association of Leasing Companies in Serbia - ALCS	5.42	11.66	-53.49%	-52.57%	9	12	-25.00%		
RU	United Leasing Association - ULA	130.10	208.16	-37.50%	-31.93%				776.86	865.26
SE	AFINA regrouping Finansbolagens Förening and Svenska Bankföreningen	2.64	5.77	-54.27%	-53.71%	61	36	69.44%	40.87	43.94
SI	Leasing Committee of the Banking Association of Slovenia	60.56	42.19	43.54%	43.54%	159	191	-16.75%	552.20	887.42
SK	Association of Leasing Companies of the Slovak Republic	33.00	58.00	-43.10%	-43.10%	54	82	-34.15%	315.00	435.00
TR	Auto Leasing and Rental Companies Association - Tokkder									
TR	Turkish Association of Financial Institutions - AFVFKB	1,348.97	1,623.86	-16.93%	-8.20%				3,585.38	3,378.29
UA	Ukrainian Union of Lessors - UUL									
UK	Finance and Leasing Association - FLA									
TOTAL		15,800.06	15,674.05			8,585	8,505		171,485.76	175,407.64

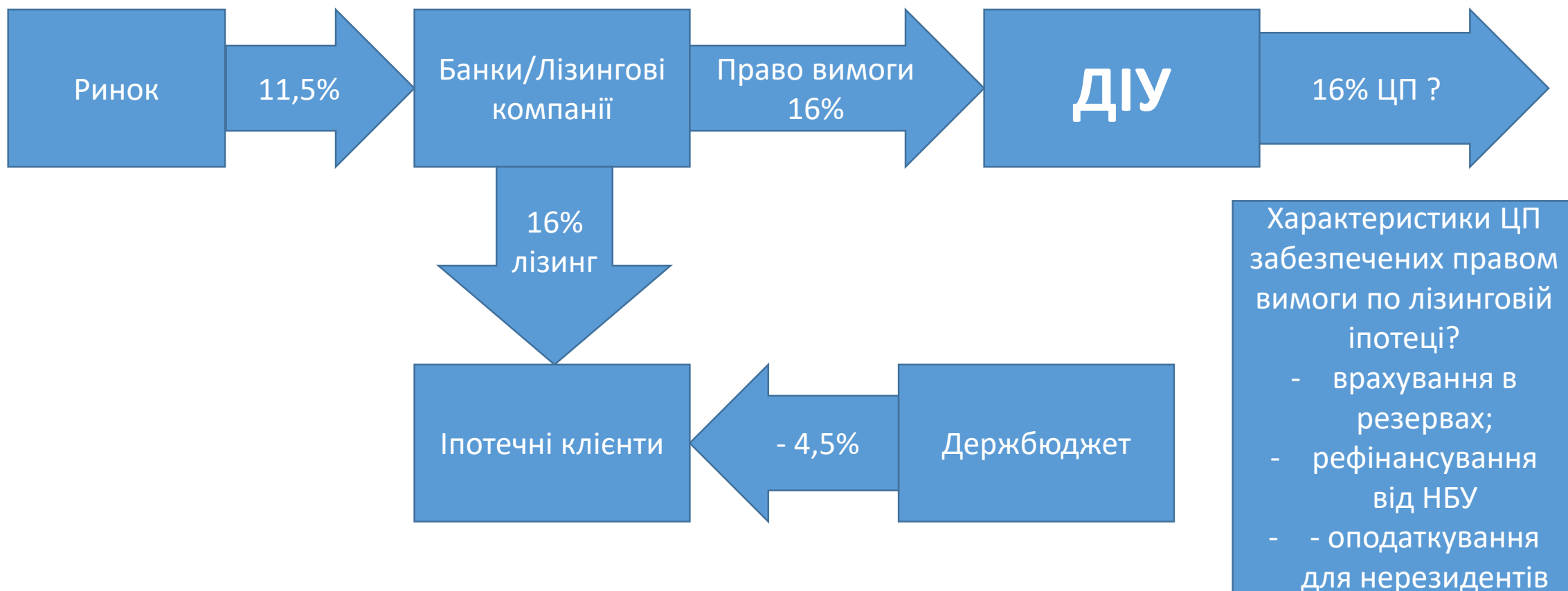
Статут Державної іпотечної установи

ОСНОВНОЮ МЕТОЮ діяльності установи є **РЕФІНАНСУВАННЯ ІПОТЕЧНИХ КРЕДИТОРІВ (БАНКІВ І НЕБАНКІВСЬКИХ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ, ЯКІ ПРОВАДЯТЬ ДІЯЛЬНІСТЬ З НАДАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕНИХ ІПОТЕКОЮ КРЕДИТІВ) ЗА РАХУНОК КОШТІВ, ЩО НАДІЙШЛИ ВІД РОЗМІЩЕННЯ ЦІННИХ ПАПЕРІВ, СПРИЯННЯ ПОДАЛЬШОМУ РОЗВИТКУ РИНКУ ІПОТЕЧНОГО КРЕДИТУВАННЯ ТА БУДІВНИЦТВА, ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНИХ ПРОГРАМ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЖИТЛОМ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ.**

ПРЕДМЕТОМ ДІЯЛЬНОСТІ установи є:

- **ПРИДБАННЯ, ВІДЧУЖЕННЯ ТА ЗДІЙСНЕННЯ ІНШИХ ОПЕРАЦІЙ З АКТИВАМИ, ЗОКРЕМА ІПОТЕЧНИМИ, ВІДПОВІДНО ДО ЗАКОНОДАВСТВА;**
- **НАДАННЯ ФІНАНСОВИХ КРЕДИТІВ, ВИКОНАННЯ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЗА ЯКИМИ ЗАБЕЗПЕЧЕНЕ, ЗОКРЕМА, ІПОТЕЧНИМИ АКТИВАМИ;**
- **УПРАВЛІННЯ ІПОТЕЧНИМИ ТА ІНШИМИ АКТИВАМИ ВІДПОВІДНО ДО ЗАКОНОДАВСТВА; ВИПУСК, ЕМІСІЯ ЦІННИХ ПАПЕРІВ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ЇХ ОБІГУ;**
- НАДАННЯ ПОСЛУГ З ОБСЛУГОВУВАННЯ МІЖНАРОДНИХ КРЕДИТНИХ ЛІНІЙ;
- РОЗРОБЛЕННЯ І ВПРОВАДЖЕННЯ МЕТОДОЛОГІЧНИХ РЕКОМЕНДАЦІЙ З ПИТАНЬ ІПОТЕЧНОГО КРЕДИТУВАННЯ, А ТАКОЖ ЄДИНИХ СТАНДАРТІВ, НОРМ І ПРОЦЕДУР НАДАННЯ ФІНАНСОВИХ КРЕДИТІВ, ВИМОГ ДО ІПОТЕЧНИХ КРЕДИТІВ ТА НЕРУХОМОГО МАЙНА, **РЕФІНАНСУВАННЯ ІПОТЕЧНИХ КРЕДИТОРІВ ТА ОБСЛУГОВУВАННЯ ІПОТЕЧНИХ АКТИВІВ, ЩО ЗДІЙСНЮЮТЬСЯ ЗА УЧАСТЮ УСТАНОВИ.**

Іпотечні облигації замість ОВДП?

Що можливо?

- Частину наявних витрати держави у розмірі в екв. більше 2 млрд дол США переорієнтувати на ринок іпотечних облігацій
- Компенсація кінцевому споживачу чи держателям облігацій 7% річних створює сьогодні іпотеку вартістю 10% річних у національній валюті
- 1 млрд дол США достатньо, щоб компенсувати ставку по портфелю розміром 14 млрд дол США
- Додатковий ефект для економіки у випадку формування такого портфелю складе 5-7% приросту ВВП
- Для цього необхідно ДІУ створити механізм рефінансування договорів фінансового лізингу для банків і лізингових компаній та емісії відповідних іпотечних облігацій, забезпечених надходженнями за цими договорами
- Водночас ДІУ не може бути учасником ринку і надавати фінансування кінцевим споживачам

Контакти:

Асоціація «Українське об'єднання лізингодавців»

Марина Масіч

uul@uul.com.ua

Роман Іваненко

rivanenko@urbandgroup.com